

NE MOCÍ ANI SILOU...

(Krnov, 26.5.2024)

I.čtení: Skutky apoštolů 2,1-18

II.čtení: prorocství Zachariášovo

Byl jednou jeden bratr, který se velmi intenzivně modlil, prosil, aby Pán Bůh změnil jeho povahu. Byl si docela přesně vědom, co mu chybí. Jeho modlitba zněla takto: „Prosím, Pane, dej mi trpělivost... A musím ji mít teď hned, okamžitě!!!“

Možná to zní úsměvně, ale občas to tak možná prožíváme. Máme v hlavě nějakou touhu, nějaký plán, který bychom chtěli, aby se co nejdříve uskutečnil. A když věci nejdou, jak bychom si představovali, zlobíme se nebo se vzdáváme – podle toho, jakou kdo má povahu. Každý z nás se také občas v životě potýká s něčím, s čím si neví rady, na co nestačí – tak jako onen bratr se svou netrpělivostí. Může to být těžká zkouška, ať už doslova nebo v přeneseném slova smyslu. Může to být problém v práci, může to být starost rodinná, může to být nemoc. Může to být pokušení, proti kterému není lehké se vzepřít, může to být pokazený vztah, u nějž člověk neví, jak jej obnovit. Může to být těžký úkol, na který nestačíme a jehož velikost nás děsí...

Možná se to podobá situaci, ve které byli Ježíšovi učedníci po Ježíšově smrti a vzkříšení, anebo Zerubábel, který vedl obnovování Jeruzaléma poté, co se Izraelci vrátili z Babylonského vyhnanství.

Obnovování Jeruzaléma byl úkol velmi těžký. Město bylo zdevastované nejprve vojenským útokem babylonského krále Nebúkadnesara, a pak půlstoletím chátrání a úpadku. Rozbořené byly hradby, domy i chrám. Teprve, když Peršané vyvrátili říši Babylonskou a na trůně usednul král Kýros, změnila se politická atmosféra, a izraelští vystěhovalci dostali povolení se vrátit a dokonce i se státní podporou obnovit město Jeruzalém. V té době ho většina z nich znala už jen z vyprávění pamětníků. Přesto se našlo dost lidí, kteří se rozhodli opustit, co jejich dědové a otcové vybudovali v Babyloně, a vrátit se do země praotců. A najednou stojí před nadlidským úkolem.

Určitě bylo těžké už jen rozhodnout, odkud vlastně takové dílo obnovy začít. Opravovat nejdříve domy, ať mají stavitelé kde bydlet? Nebo v první řadě vystavět hradby, ať je město v bezpečí před nepřáteli? Anebo začít chrámem, ať je kde děkovat Bohu za možnost návratu do vlasti a prosit o pomoc a posilu? Ani ochotných obětavců nebylo zrovna mnoho (podle Ezd 2,64-67 bylo všech judských navrátilců, tzn. do celé země Judské, 42.360 duší, k tomu 7.337 otroků a otrokyň, a navrch 200 zpěváků a zpěvaček, 736 koní, 245 mezků, 435 velbloudů a 6720 oslů ☺).

Nadlidský úkol, nedostatek pracovních sil, a navíc se do toho všeho vložili nepřátelé, kterým rekonstrukce Jeruzaléma byla proti srsti, takže se jí snažili zabránit. Nejdříve cestou výhrůžek, pak úředními stížnostmi a pomlouvačnými udáními, dokonce úplatky. Na nějaký čas uspěli – na trůn nastoupil nový král, který si nepamatoval, že obnovení Jeruzaléma bylo schváleno, takže na několik let bylo dílo přetrženo.

Představte si to zklamání: opustíte svůj domov, abyste se plahočili se s šesti tisíci osly přes tisíc kilometrů od Babylona do Jeruzaléma, a několik let budujete velkolepé stavební dílo. Pak vám to najednou úřad zarazí a několikaletá námaha má přijít vniveč. Vy zůstanete v zemi, která sice je domovinou vašeho národa, ale pro vás je neznámá, a navíc se k vám místní lidé chovají docela nepřátelsky. Žijete v ruinách, které nemáte dovoleno opravit. To muselo mnoho navrátilců skutečně rozladit a odradit.

Naštěstí, díky Bohu, za dalšího krále Dareia bylo dohledáno v královských archívech, že král Kýros skutečně vydal výnos, aby Jeruzalém byl znovu vybudován, a že tedy budovatelé budují legálně, takže se mohlo znovu pokračovat.

Jenže ani to nebyl úplný konec protivenství. Když nepřátelé zjistili, že dílo nezhatili cestou úřední, pustili se dokonce do zákeřných sabotáží a fyzických útoků na stavitele. Čteme v knize Nehemjášově, tedy ještě o půlstoletí později, že stavitelé pracovali jednou rukou a ve druhé drželi zbraň, aby se mohli bránit proti zákeřným útočníkům.

Je s podivem, že za těchto podmínek to obnovitelé Jeruzaléma neodpískali a nevrátili se do klidného a prosperujícího Babylóna.

Ježíšovi učedníci sice nemuseli budovat rozvrácené město, ale přesto na tom v období mezi smrtí Pána a sesláním Ducha svatého nebyli moc slavně. Ze začátku byli úplně vykolejení tím, jak nečekaně přišli o svého Mistra. Pak se jim zjevil Vzkříšený, trochu se upokojili, ale stále ještě měli strach z úřadů a vojska, z těch, kdo Ježíše vydali na smrt a ukřižovali. Navíc po nich Ježíš chce, aby o Něm svědčili druhým lidem, třeba až na konec světa. A oni vůbec netuší, jak to mají zvládnout.

Poznáváte takovou situaci? Nepřipomíná vám to něco i z vašich životů nebo i ze života sboru a církve?

Jak učedníci, tak i obnovitelé Jeruzaléma (jak nám dosvědčuje kniha Nehemjáš) se v téhle situaci modlili. Modlitba je zbraní v duchovním boji. Modlitba je nástrojem vítězství. Modlitba udrží naši víru, náš sbor, naše dílo... Modlitba nás naučí poznat, kterou cestou jít. „Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého“ ujistí nás ve své epistoletě Jakub.

Modlili se. Ale zároveň se obojí museli smířit s obdobím čekání. Učedníci prožili 50 dní mezi Ježíšovým vzkříšením a sesláním Ducha svatého. Judští vyhnanci v Babyloně museli čekat dokonce několik generací, než se změnila poměry a situace dozrála k návratu do domovské země i s královským požehnáním a finanční a materiální podporou. A pak znovu, když byla práce na několik let přerušena bez vyhlídky na nápravu.

Právě do této situace navrátilců, kteří stojí před rozbitým městem, přináší prorok Slovo Hospodinovo o tom, jakou mocí se město rekonstruuje. „Ne mocí, ani silou (myšlena moc a síla člověčí), ale Duchem Hospodinovým“ Duch Boží posiluje ty, kdo budují dílo Boží. Duch Boží je podepírá, Duch Boží jim dodává naději, odvahu a odhodlání.

Ne že by Duch pracoval za ně. Nebylo to tak, že by sepnuli ruce, zavřeli oči a klekli na kolena, a město by se vystavělo samo. Bez toho, aby se chopili lopat a zednických lžic, by se Jeruzalém nezbuodoval. Ale prorok je ujistí, že jejich námaha není marná a beznadějná, že nestavějí pro brzkou demolici, že nebudují něco, co stejně vzápětí zanikne a bude zapomenuto. Prorok jim dává motivaci: Hospodin zástupů, Vládce světa stojí na jejich straně a ani nepřátelé ani nepřítelů úřadů s tím nic nenadělá. A i když se zdá, že dílo, před kterým stojí, je nad jejich síly, přesto mohou počítat s Boží pomocí.

V tu chvíli pro ně jistě nebylo jednoduché uvěřit zaslíbením a spolehnout se na Boží Slovo. Ale udělali to; a my z odstupu 2500 let můžeme konstatovat, že svou práci dotáhli do zdárného konce a Jeruzalém obnovili; a město stojí dodnes.

Podobně učedníci měli mnoho důvodů bát se úkolů, které jim uložil Pán Ježíš, když se s nimi loučil. „Jděte do všech koutů světa a získávejte mi učedníky,“ to je velmi náročné poslání. Člověk si říká, že to je hodně nad jeho možnosti. A přece se to uskutečnilo! Evangelium se dnes káže skoro po celém světě, a nemůžou tomu zabránit mocnáři ani úřady, ani nepříznivé okolnosti, a dokonce ani pronásledování.

Učedníci byli nejdříve zalezlí ve své ulitě – v modlitbách. My vůbec nevíme, jak ty jejich modlitby vypadaly – možná to bylo radostné chválení, ale spíš bych předpokládal, že to bylo vystrašené volání o pomoc. Padesátý den ovšem prožili otřes Duchem a z Jeho síly dokázali odložit svůj strach a pochybnosti. A skutečně vyrazili mezi lidi – nejdříve v katastru města Jeruzaléma, později do dalších krajů Římské říše, a postupně, v dalších generacích následovníků Kristových, i do dalších zemí, kde lidé ještě o Pánu Ježíši neslyšeli. Posílení Duchem svatým zvládli učedníci zadání, které nahlíženo lidskýma realistickýma očima, zdaleka přesahovalo jejich schopnosti a možnosti.

Možná i my dnes stojíme před velkými úkoly. Možná nás děsí naše vyhlídka – ať v osobním životě, v práci nebo v církvi. Ale právě v takových chvílích pro každého z nás zní to Boží zaslíbení: Účastníš se Božího díla? Pak se neboj o výsledek, protože se nekoná jen tvou vlastní silou, ale Duchem Božím.

Odvaž se jako David proti Goliášovi, jako Jozue proti Jerichu...

Bůh je na tvé straně!

Nemusíme se strachovat. Zerubábel stavbyvedoucí jeruzalémský byl ke své práci pověřen a posílen Božím Duchem. Stejně i učedníci dostali Ducha jako posilu ke svědectví o Pánu Kristu. Dostali Jej jako závdavek pro celou církev, církev všech míst a dob – tedy i pro nás.

I nám Pán Bůh dává svého Ducha.

Nebojme se tedy velkých úkolů, které před námi stojí. S modlitbou a vírou v Boha se dají zvládnout.

Pane Bože,

Děkujeme Ti za duchovní posilu,

Kterou dostal Tvůj služebník Zerubábel

A která proměnila i vyděšené Ježíšovy učedníky

V neohrožené svědky Tvé spásy.

Prosíme i nás naplňuj, posiluj a proměňuj Duchem svatým,

Abychom odvážně stáli ve Tvé službě

a pilně pracovali na Tvém díle,

abychom rozdávali lidem kolem nás

Tvé požehnání, radost z Tvé blízkosti a naději na Tvou pomoc.

AMEN